

Μετέωρα: Ο θαυμαστός “επίγειος ουρανός” της μοναστικής πολιτείας

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

Μια ομάδα ασκητών, γύρω στο 1100 μ.Χ., σκαρφαλώνει στους πέτρινους βράχους που σήμερα υψώνονται πάνω από την Καλαμπάκα, σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα Τρίκαλα, στα σημερινά Μετέωρα.

Το μοναδικό επιβλητικό γεωλογικό φαινόμενο, που φτάνει σε ύψος τα 400 μέτρα, θα αποτελέσει στο πέρασμα των αιώνων τα Μετέωρα ή αλλιώς το κατάλληλο «σπίτι» για τους ασκητές που αναζητούν μέσω της προσευχής και της νηστείας την

ψυχική πληρότητα και τη λύτρωση.

Για πολλά χρόνια θα κατοικούν μέσα στις σπηλιές και τις κουφάλες των βράχων που είναι γεμάτοι από απολιθωμένα όστρακα. Μόλις τον 14ο αιώνα, ο Όσιος Αθανάσιος ο Μετεωρίτης θα συγκροτήσει το πρώτο οργανωμένο μοναστικό κοινόβιο με κανόνες στο πρότυπο των μονών του Αγίου Όρους.

Η δημιουργία Τα Μετέωρα, που πήραν το όνομά τους από τον Όσιο Αθανάσιο τον Μετεωρίτη της Μονής του Μεγάλου Μετεώρου, αριθμούν σήμερα περισσότερους από χίλιους βράχους.

Έως το 1500 μ.Χ. είχαν δημιουργηθεί 24 μοναστήρια, έπειτα από σκληρή εργασία των μοναχών μέρα και νύχτα. Μέσα μεταφοράς των υλικών κατασκευής σε αυτά

ήταν οι πανύψηλες ξύλινες και ιδιαίτερα επικίνδυνες σκάλες αλλά και δίχτυα, που τα σήκωναν ειδικοί μηχανισμοί που είχαν στηθεί πάνω στους βράχους.

Με το πέρασμα όμως του χρόνου, τα περισσότερα από αυτά ερημώθηκαν και καταστράφηκαν.

Η παρακμή του Μετεωρίτικου μοναχισμού άρχισε τον 18ο αιώνα και είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του αριθμού όχι μόνο των Μονών αλλά και των Μοναχών.

Προσπάθειες συντήρησης Το 1960 ξεκίνησε προσπάθεια αναστήλωσης και συντήρησης των μνημείων, με τη συνεργασία της πολιτείας αλλά και την φροντίδα των ίδιων των μοναχών που απέμειναν.

Μέχρι σήμερα, οι μοναχοί και οι μοναχές με σκληρή δουλειά ακόμη και με δικά τους χρήματα συντηρούν χειρόγραφα, αγιογραφίες, φορητές εικόνες, χρυσοκέντητα και ξυλόγλυπτα αντικείμενα, σκεύη και ιερά κειμήλια μεγάλης ιστορικής αξίας.

Μεταξύ των θησαυρών των μονών είναι και πολλά έργα μικροτεχνίας, με χαρακτηριστικότερο το ξυλόγλυπτο τέμπλο στο καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Στεφάνου.

Οι παλαιότερες από τις φορητές εικόνες φυλάσσονται σήμερα στα σκευοφυλάκια των μοναστηριών, ενώ ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει Σταυρούς με Τίμιο Ξύλο, αρχιερατικές ράβδους, χρυσοποίκιλτα ιερατικά άμφια, χειρόγραφα, Ευαγγέλια, σκεύη για λειτουργικούς σκοπούς, μολυβδόβουλλα και αργυρές λειψανοθήκες.

Η συμβολή των μοναχών στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι ιδιαίτερα σημαντική, ενώ έμφαση δίνουν και στην προβολή των Αγίων Μετεώρων και του έργου τους στην παγκόσμια κοινότητα με την έκδοση επιστημονικών βιβλίων, λευκωμάτων, βιογραφιών Αγίων και τουριστικών οδηγών.

Τα μοναστήρια που λειτουργούν σήμερα Από τα 24 μοναστήρια, σήμερα λειτουργούν τα έξι αποτελώντας σχεδόν φυσική συνέχεια των βράχων, πλήρως εναρμονισμένα με το άγριο και εντυπωσιακό τοπίο.

Οι ιερές μονές της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, της Αγίας Τριάδας, του Αγίου Νικολάου του Αναπαυσά και του Βαρλαάμ είναι αντρικές, ενώ η Ιερά Μονή Ρουσάνου και Αγίου Στεφάνου γυναικείες.

Τις τοιχογραφίες στους ναούς των Μετεώρων έχουν φιλοτεχνήσει σπουδαίοι αγιογράφοι της εποχής, όπως ο Θεοφάνης και ο Φράγκος Κατελάνος.

Ορισμένες, όμως, από αυτές έχουν υποστεί μεγάλη ζημιά. Τα Μετέωρα έχουν χαρακτηριστεί πλέον από τον ΟΗΕ Μνημείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Παράλληλα, έχουν αναγνωριστεί και από την UNESCO ως διατηρητέο και προστατευόμενο μνημείο της ανθρωπότητας.

Ενώ, παλαιότερα η ανάβαση γινόταν με τις σκαλωσιές που ήταν στηριγμένες σε δοκάρια σφηνωμένα μέσα στους βράχους και αργότερα με ανεμόσκαλες, σήμερα η

πρόσβαση είναι ευκολότερη με τα σκαλιά που λαξεύτηκαν στα βράχια και τα οποία, ωστόσο, δεν παραποιούν την εικόνα του άγριου τοπίου που αφήνει έκθαμβους τους τουρίστες.

Τα Μετέωρα είναι το σημαντικότερο μοναστικό συγκρότημα στην Ελλάδα μετά το Άγιο Όρος, αλλά δεν αποτελούν το μόνο αξιοθέατο της περιοχής. Μπορεί κανείς να επισκεφθεί το Μοναστήρι του Τιμίου Σταυρού στη Κρανιά Καλαμπάκας, το σπήλαιο της Θεόπετρας στην Καλαμπάκα, τη Μονή Δούσικου στις πλαγιές του Κόζιακα αλλά και την κοιλάδα του Πηνειού, η οποία αποτελεί προστατευόμενο βιότοπο.

Πηγή: petraxili.blogspot.gr